

fra Folkethingets Side paa, at hver enkel af de særlige Fonds skulde udrede de den vedkommende Udgifter, og at ikke den ene maatte tilskyde til den anden, hvoraf Følgen vilde blive, at de faktisk vilde blive betragtede som een Fond. Nu har rigtignok Forholdet i det Hele udvillet sig saaledes, at det første Niemed, at faae dem indbraget i Statskassen, er blevet skudt langt ud i Fremtiden og navnes næsten ikke mere, hvorimod Regjeringen fra sin Side paa flere Punkter synes temmelig stærkt at fastholde Ønsket om, at den ene Fond skal dække den anden og at der altsaa er Tilbøjelighed til at betragte og behandle dem som hørende til een Fond. Jeg tror, at det vilde være ønskeligt at holde denne hele historiske Gang af Sagen for Die, naar man taler om dette Forhold, og ikke at vente, at der fra den ene eller fra den anden Side skal blive gjort nogen væsentlig Forandring i det Forhold, som i længere Tid er bleven slaaet fast paa Finantsloven og paa en Maade har faaet Hævd der. — Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds udtalte et Ønske, som vi Alle kunne tiltræde, i Anledning af den Fests, som forestaar ved Universitetet til Sommer. Hvorvidt det Beløb, der kræves, er tilstrækkeligt eller ikke, er et Punkt, som det forekommer mig slet ikke ligger for os her at drøfte, i al Fald ikke, om det er stort nok, eftersom Regjeringen ikke har forlangt Mere, og Regjeringen har uden Spørgsmaal stillet sit Krav i Overensstemmelse med Universitetets Konstitorium, saa at Beløbet altsaa maa betragtes som værende tilstrækkeligt; der er ingen Anrsag til at byde Mere, end der er Brug for. Men lige overfor det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds skal jeg udtale det Ønske, at man ogsaa fra Universitetets Side vilde gribe denne Leilighed til at lægge for Dagen, at man i højere Grad end hidtil betragter Universitetet som en Institution, der er bestemt til Folkets aandelige Dplysning og Udvikling. De Anker, der med Føje kunne rettes mod Universitetet, er der jo hidtil fra Universitetets Side ikke slet noget Skridt for at bringe til Raushed; tværtimod stiller Universitetet sig, og ikke blot Universitetet, men ogsaa de ministerielle Autoriteter, der have med Universitetet at gjøre, stille sig for Universitetets Vedkommende i en skarp Modsatning til den Opfattelse, der mange Gange er bleven gjort gjældende i dette Thing med Hensyn til den Land, hvori, og den Maade, hvorpaa Universitetet virker, og hvorpaa Examensvæsenet, og hvad dermed

faaar i Forbindelse, er indrettet. For at det i Virkeligheden skal blive en fuldgyldig Nationalfest, maa der være en sand hjertelig Forstaaelse tilstede, og jeg vilde betragte det som ønskeligt, om der fra Universitetets Side skete Noget for at tilveiebringe den, samtidig med, at der fra dette Things Side i saa Henseende vil blive viist en Beredvillighed, som vil give sig tilkjende i den Bevilling, man fra alle Sider er enig om. Hvorvidt nu disse 35,000 Kr. bør tages af Universitetets egne Midler eller af Statskassen, er et aldeles ligegyldigt Spørgsmaal; thi Universitetets Midler ere ikke Andet end en Del af Statskassen, som ved Tidernes Ugunst ere blevene henlagte under Kultusministeriets Bestyrelse i Stedet for under Domænerens eller det almindelige Finantsministeriums Bestyrelse. — Den meget ærede Finantsminister har jo ikke indskrænket sig til de betydelige Udgifter, der ere foreslaaede paa selve Finantsloven, men har i to Retninger stillet meget betydelige Udgifter i Udsigt, nemlig til Jernbanerne paa Mols og til Vestindien i Anledning af Urolighederne og Ulykkerne derovre. Jeg tror nu ikke, det er fornødent ved denne Leilighed at komme dybere ind paa Spørgsmaalet om de østjydske Baner, efterform denne Sag kommer til at foreligge for os ved en senere Leilighed. Jeg skal her kun nævne Tallene, og de ere følgende: Medens der hidtil til de to omhandlede Baners eventuelle Kjøb er udgivet henved 1 Million Kr. — 920,000 Kr. — vil der i Følge den Lov, der er os forelagt, i Alt kræves 2½ Million Kr., altsaa mere 1½ Million kroner. Det vil maatte blive sagt, at disse Penge blive tagne af Kassebeholdningen, og for saa vidt ikke vilde falde Udgiftsiden til Byrde, men dette er kun et rent Regnskabsspørgsmaal. Hvad der er vigtigere, er, at Pengene i finantsiel Henseende finde en reproduktiv Anvendelse, idet de selvfølgelig ikke give Rente eller i alt Fald ikke i tilstrækkelig Grad, medens de værende i Kassebeholdningen give en passende Rente. Men fremdeles gjælder om disse Jernbaneanlæg noget Andet end om alle andre Jernbaneanlæg. Om alle andre saadanne kan man i alt Fald sige, at man ved at udgive Penge til deres Anlæg gavner de paagjældende Egne og derigjennem en større eller mindre Del af Landets Produktion og Trafik, men de her vedkommende Jernbaner ere anlagte, og ved at udgive Penge til dem vil man altsaa ikke bidrage til at skaffe et eneste Menneske Jernbaner, som ikke har dem i Forveien. Jeg ser som sagt Sagen fra et rent